

اما و اگرهای احیای کوپن مورد نظر مجلس یازدهم

متوسط‌زدایی از جامعه شتاب می‌گیرد

نسرین هزاره مقدم

«فقر غذایی» این روزها گریبان طبقات فرودست را گرفته است. وقتی از ابتدای سال جاری همه اقلام خوراکی بیش از ۴۰ درصد گران شده، طبیعی است که امسال بیشتر از سال‌های قبل، بسیاری از ضروریات از گوشت قرمز و سفید گرفته تا پنیر و تخم‌مرغ در حال محو شدن از سفره‌های کارگران و اقشار کم‌درآمد باشد. اما سوال اینجاست که چاره چیست؟ آیا چاره کار، جلوگیری از افزایش نرخ تورم و کنترل بازار با اعمال مکانیسم‌های کار و قانونی است یا راهکار، طرح نمایندگان مجلس یازدهم یعنی احیای کوپن یا کالبرگ الکترونیکی است. آیا طرح احیای کوپن که نه جامعه هدف مشخصی دارد، نه از فساد و سوءاستفاده وجود دارد و نه نظارتی بر گروه‌هایی که بازار ارز را قیمت متولی تامین کالاها می‌باشند، هیچ اعمال می‌شود و در نهایت، هیچ ضابطه‌ای برای کنترل تورم و مهار بازار وجود ندارد، می‌تواند واقعا اقدام اساسی زندگی را به دست قاطبه مردم یعنی گروه‌های مزدبگیر شاغل و بازنشسته برساند؟

کلید خوردن احیای کوپن در مجلس یازدهم

در روزهای آخر تیرماه، نمایندگان مجلس یازدهم، به یک فوریت طرح

تأمین کالاها اساسی رای دادند؛ طرحی که براساس آن و در صورت تصویب نهایی قرار است به دهک‌های پایین جامعه و افراد تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی کارت خرید کالا تعلق گیرد.

در جریان تصویب این طرح، «محمدباقر قالیباف» رئیس مجلس تاکید کرد که معنای بررسی این طرح کمبود کالادر جامعه نیست بلکه مشکل، عدالت و دسترسی جامعه به کالاها اساسی با وجود تخصیص ارز ترجیحی به آن است.

مشکلات و معایب ارز ترجیحی

بحث اختصاص ارز ترجیحی، بحثی دنباله‌دار و مسبوق به سابقه است. این بحث از ابتدای سال ۹۷ و موج گرانی ارز داغ شده است. پیش از این مجلس دهم در جریان بررسی لایحه بودجه سال ۹۸ در اسفند ماه سال ۹۷ در جریان تخصیص ۱۴ میلیارد دلار ارز دولتی برای واردات کالاها اساسی، دولت را مکلف کرده بودند تا از کالبرگ و کارت الکترونیکی برای تأمین کالاها اساسی مورد نیاز مردم با نرخ ارز ترجیحی یا پرداخت نقدی استفاده کند اما خبری از اجرای این بند از قانون بودجه ۹۸ نشد. نه تنها مردم قادر به خرید کالاها اساسی با قیمت ارزان نشدند چرا که هیچ قلم کالای اساسی با قیمت ارز ترجیحی در مراکز توزیع در معرض عرضه قرار نگرفت، بلکه مشخص نشد این ۱۴

میلیارد دلار که به طور قطع بخشی از آن به نزدیکان به بلوک‌های قدرت با دستور کار صوری واردات کالاها اساسی تعلق گرفت، کجا و در چه راهی حیف و میل شد.

همان زمان «وحید شقاقی شهری» کارشناس اقتصادی و استاد دانشگاه، سیاست قیمت چندگانه ارز و تخصیص ارز دولتی برای واردات کالاها اساسی را یک راه جدید برای توزیع رانت دانست و گفت: این اقدام موجب می‌شود که رانت خواری خواص افزایش یابد.

حالا سوال پیش می‌آید که آیا در این بحران معیشت و گرفتاری‌های اقتصادی، باز هم قصد دارند به توزیع رانت به گروه‌هایی که از گرانی و تحریم، به اندازه کافی فرجه شده‌اند، بپردازند؟ اگر شد و در شبکه‌های توزیع در دسترس بخشی از کارگران و افراد تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی قرار گرفت، باقی شبکه توزیع، آزادسازی نخواهد شد یعنی اگر شما جزو این گروه‌های محدود خاص نباشید مسبق به سابقه است که در یارانه پردازی، دولت به دلیل نبود اعتبارات کافی خیلی‌ها را راحت خط می‌زند. در یارانه نقدی و یارانه بنزین، دقیقاً افراد به دلیل تملک یک واحد مسکونی یا حتی یک خودروی که اسباب کارشان بود از لیست یارانه حذف شدند) باید کالاها اساسی را با قیمت آزاد که بازار آزاد فراهم شده بخرد.

با آزادسازی قیمت‌ها همراه با اعطای کوپن به گروه‌های خاص و محدود، طبقه متوسطی که با درآمد خود همیشه می‌توانسته‌اند یک زندگی بخور و نمیر را برای خود فراهم کنند، از بین خواهد رفت

در این حالت، طبقه متوسط بسیار بیشتر از قبل به زیر خط فقر سقوط خواهد کرد و به این ترتیب، پروسه نرم و خزنده «متوسط‌زدایی از اقتصاد» که سال‌هاست آغاز شده، شتاب خواهد گرفت.

احیای کوپن همراه با آزادسازی قیمت‌ها

«فرامرز توفیقی»، رئیس کمیته دستمزد کانون عالی شوراهای محاسبات سبب معاش و هزینه‌های زندگی کارگران را ماهانه انجام می‌دهد، در مورد طرح احیای کوپن می‌گوید: مساله اینجاست که چیزی به نام تنظیم بازار وجود ندارد. یک ماه بعد از اینکه ستاد تنظیم بازار اعلام کرده بود قیمت مرغ بالاتر از ۱۵ کیلویی ۱۵ هزار تومان جرم است، دولت خودش مرغ را در میادین تره‌بار با قیمت ۱۷ هزار و ۸۰۰ تومان عرضه می‌کند با این ادعا که قصد شکستن بازار را داریم!

آزادسازی قیمت‌ها در ماه‌های اخیر به شدت در دستور کار قرار گرفته است. صادرات تخم‌مرغ آزاد شده است، حتی زمزمه‌هایی از آزادسازی نرخ نهاده‌های دامی به گوش می‌رسد. همزمان با اجرای این سیاست‌های کلان که همگی مبتنی بر آزادسازی نرخ و آزادسازی صادرات است، از طرح احیای کوپن سخن می‌گویند و اینکه می‌خواهیم به اقشار آسیب‌پذیر کوپن بدهیم! اینها کنار هم می‌تواند یک فاجعه را رقم بزند؛ یعنی کاملاً جامعه را اکست‌بندی می‌کنند به دو بخش اشراف و فقرا و طبقه متوسط کامل از میان برداشته می‌شود.

به گفته وی، با آزادسازی قیمت‌ها همراه با اعطای کوپن به گروه‌های خاص و محدود، طبقه متوسطی که با درآمد خود همیشه می‌توانسته‌اند یک زندگی بخور و نمیر را برای خود فراهم کنند، از بین خواهد رفت.

توفیقی ادامه می‌دهد: اول بیایند در یارانه‌های قبلی از جمله یارانه نقدی یا یارانه بنزین، راستی آزمایی کنند که این یارانه‌ها به چه گروه‌هایی از مردم تعلق گرفته و چه میزان بی‌عدالتی در حذف افراد رخ داده است. بانک‌های اطلاعاتی آقایان در کنار اطلاعات ناقصی که در خود جای داده در بسیاری از موارد نتیجه‌ای جز رانت و جناح‌بندی‌های اجتماعی نداشته است. کوپن هم می‌تواند همین رانت را ایجاد کند.

وی ادامه می‌دهد: چه لزومی دارد کوپن بدهیم، بازار را مدیریت کنیم و جلوی این تورم گسترده را بگیریم. چرا وقتی دبیر ستاد تنظیم بازار می‌گوید مرغ نهایت کیلویی ۱۵ هزار تومان، یک ماه نشده، خود دولت مرغ را با قیمت ۱۷ هزار و ۸۰۰ تومان به بازار می‌دهد؟ تخم‌مرغی که دیگر گیر خانواده‌های کارگری نمی‌آید، چرا دولت باید مجوز صادرات آن را صادر کند؟ چرا قیمت مسکن کنترل نمی‌شود؟ در چهار ماه نخست سال ۹۹ قیمت مسکن دو برابر کل سال ۹۸، افزایش داشته است. بیایند دلایل زیرساختی این افزایش‌های غیرمعتول را از زمین ببرند، نه اینکه به یک گروه محدودی کوپن بدهند و باقی مجبور باشند همه اقلام را با قیمت آزاد خریداری کنند! آیا نمایندگان همین مجلس نمی‌دانند که در پتیر لبقون شده آرزوی سفوفه کارگر، مگر کارگر می‌تواند پتیر لبقون کیلویی ۹۵ هزار تومان بخرد؟ یک کارگر چندی پیش به من

قصه احیای کوپن گرچه ممکن است نوستالژی یک بنماید و یاد آور دوران برابری‌ها باشد؛ اما در واقعیت می‌تواند توزیع رانت در میان خواص باشد که در صورت اجرای نادرست خط خوردگی عامه مردم از یارانه و قیمت‌های ارزان را در پی خواهد داشت

مراجعه کرد گفت من پنج سرعائله دارم، مدتی ست فقط نان سنگک برای خانه می‌خرم، شما عمق فاجعه را ببینید! این فعال کارگری با تاکید بر اینکه پشت این کوپن و احیای کوپن خیلی چیزها خوابیده است، ادامه می‌دهد: این کوپن ایرادات بسیار دارد؛ جامعه هدفش مشخص نیست، شبکه توزیع مناسب و کارآمد نداریم و هزاران مشکل و عیب دیگر، واقعا بیایند روراست بگویند چه می‌خواهند بکنند با سفره‌های مردم؟

تخریب خاطره توزیع مناسب اقلام در زمان جنگ

شاید برخی با این تصور که بد نیست مثل زمان جنگ اقلام اساسی خانوارها با «کوپن» تهیه شود، از احیای کوپن پیشنهادی مجلس حمایت کنند اما باید در نظر گرفت که اکنون زمان جنگ نیست و این دولت هم به هیچ وجه دولت زمان جنگ نیست. آن زمان جامعه کاست‌بندی نشده بود و همه، برابر یارانه و کوپن می‌گرفتند اما حالا قرار است به یک عده محدودی کوپن بدهند و باقی جامعه که اکثرآ مزدبگیر و متعلق به طبقه متوسط هستند، سقوط کنند و از روی جبر، همه اجناس را با قیمت آزاد و بسیار گران خریداری کنند. دولت‌هایی که نگاه نولیبرالی و تعدیلی دارند، هیچ اقدام رفاهی را بدون پس‌زمینه و چاشنی آزادسازی و درآمدزایی صورت نمی‌دهند. لاجرم قصه احیای کوپن هم گرچه ممکن است نوستالژیک بنماید و یادآور دوران برابری‌ها باشد اما در واقعیت می‌تواند توزیع رانت در میان خواص باشد که در صورت اجرای نادرست خط خوردگی عامه مردم از یارانه و قیمت‌های ارزان را در پی خواهد داشت.

اخبار کارگری

پیشنهاد تأمین اجتماعی برای اصلاح قانون بیمه کارگران ساختمانی

مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی با اشاره به اینکه امکان افزایش ظرفیت برای بیمه قالیبافان وجود ندارد، گفت: فقط در صورت افزایش اعتبار می‌توانیم فرد جدیدی را بیمه کنیم. مصطفی سسالاری در گفت‌وگو با خبرگزاری گفت: بیمه قالیبافان تابع میزان اعتباری است که در قانون بودجه پیش‌بینی و تخصیص داده می‌شود و همچنین سهمی که دولت به جای بیمه‌شده باید پرداخت کند و در این چارچوب ما مشکلی برای اجرای بیمه قالیبافان نداریم.

وی افزود: نمی‌توانیم ظرفیت پذیرش بیمه‌شدگان را امسال افزایش دهیم مگر اینکه تعدادی از افراد از چرخه بیمه خارج شوند و در این صورت افراد جدیدی را پوشش خواهیم داد. مدیرعامل تأمین اجتماعی ادامه داد: البته چنانچه اعتبار بیشتری به ما داده شود می‌توانیم تعداد افراد جدید و پشت‌نوبتی‌ها را تحت پوشش قرار دهیم اما اگر بخواهیم فراتر از اعتبار، پوششی ایجاد کنیم تخلف قانونی انجام داده‌ایم و از قانون برنامه ششم سرپیچی کرده‌ایم.

وی گفت: پیشنهاد داده‌ایم ماده ۵ بیمه کارگران ساختمانی در مجلس اصلاح شود و اگر این اتفاق رخ دهد تا حدود زیادی می‌توانیم ظرفیت بیمه کارگران ساختمانی را افزایش دهیم. اصلاح این قانون افزایش منابع را به دنبال خواهد داشت.

جمع کارگران کنتورسازی مقابل استانداری قزوین

جمعی از کارگران کنتورسازی قزوین در اعتراض به عملکرد مسئولان استانی در پرداخت مطالبات معوقه خود، مقابل ساختمان استانداری قزوین تجمع کردند. به گزارش ایلنا، این عده در تشریح دلیل این تجمع گفتند: در جلسه‌ای که هفته پیش اعضای شورای کارگری کارخانه با معاون اقتصادی استانداری در محل استانداری داشتند، قرار شد با فروش سهام شرکت «نیرو کلر» که متعلق به کنتورسازی است حدود ۲۰ میلیارد تومان مطالبات مزدی و بیمه کارگران پرداخت شود. کارگران افزودند: متأسفانه در روزهای گذشته مسئولان برخلاف مصوبه‌ای که به امضا رسانده‌اند سهام شرکت «نیرو کلر» را به ارزش مالی حدود ۱۶ تا ۱۷ میلیارد تومان فروخته‌اند و به جای آنکه این مبلغ را به حساب دادگستری برای پرداخت مطالبات کارگران واریز کنند، به دلایل نامعلومی آن را به خزانه دولت واریز کرده‌اند و هم‌اکنون دست ما کارگران به جایی بند نیست.

براساس گفته کارگران، آنها از سال ۹۵ تاکنون ۲۶ ماه مطالبات مزدی معوقه دارند. آنها اظهار داشتند: مادر این سال‌ها برای حفظ کارخانه و اشتغال تلاش کردیم با این حال کارخانه در این مدت به کرات تعطیل اعلام شده و آخرین بار نیز فروردین ماه سال جاری این واحد تولیدی شاهد بیکاری کارگران بود.

کارگران گفتند: در فروردین ماه سال جاری و هم‌زمان با تشدید شیوع کرونا، کارفرما به صورت غیابی به دلیل حفظ سلامتی کارگران، کارخانه را با ۱۳۶ کارگر تعطیل کرد. از آغاز سال جاری نیز ما منتظر دریافت مقرری بیمه بیکاری خود هستیم اما به دلیل معوقات بیمه‌ای، امکان بازگشت به کار بعد از ۵ ماه هنوز فراهم نشده است.

محکومیت یک فعال صنفی معلمان به دو سال حبس

عضو هیات مدیره کانون صنفی معلمان به دو سال حبس تعزیری محکوم شد. به گزارش ایلنا، محمدفلاحی به دو سال حبس تعزیری محکوم شد. این حکم توسط شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب صادر شده است. این حکم بدوی است و امکان تجدیدنظر دارد.

فناوری، جهاد کشاورزی، تعاون، فنی و حرفه‌ای و بهزیستی کشور، هماهنگی لازم صورت گرفته و بیش از یک میلیون و ۹۸۶ هزار نفر از شاغلان شناسایی و احراز شده‌اند که تاکنون برای یک میلیون و ۸۳۴ هزار نفر از آنها پیامک ارسال شده است. وی همچنین گفت: از جمع کل پیامک‌های ارسالی، تعداد ۵۶۴ هزار پیامک از طریق وزارت ارتباطات و فناوری ارتباطات به مسئولان ارسال شده است و براساس آمار سامانه کارا، تاکنون حدود ۴۰ درصد از مشمولان فاقد بیمه تسهیلات کرونا در این سامانه ثبت‌نام کرده‌اند.

وظایف قانونی خود را در قبال کارگران نمی‌دانند، گفت: بسیاری تصور می‌کنند که حداقل قانون کار همان حداقل هاست و اعتقادی به پرداخت حق مسکن وین کارگری ندارند. وی با بیان اینکه کارفرمایان دودسته هستند، گفت: کسانی هستند که اشراف دارند و پرداخت نمی‌کنند و رغبتی برای پرداخت ندارند. دسته دیگر اصلا اشراف ندارند و تصور می‌کنند که حقوق کارگران فقط حداقل مزد است.

و کیفیتی در اجرا ندارند. سامانه جامع ثبت قرار دادهای کار بسیار خوب است به شرطی که تمام تولیدکنندگان، قرار دادهای کار خود را در آن جانی می‌کنند به همین دلیل اگر کارگر باشم کلی روبرو و شود نسخه‌ای از قرارداد خود را در آن می‌تواند به مراجع حل اختلاف مراجعه کند. اکثر کارگرانی که به مراجع حل اختلاف مراجعه می‌کنند، قرارداد کار ندارند. بازرس مجمع عالی نمایندگان کارگران با بیان اینکه اکثر کارفرمایان

پرداخت ۱۲ هزار و ۷۴۲ میلیارد ریال بابت تسهیلات کرونا

معاون اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: ۵۰۳ هزار واحد به شدت آسیب‌دیده از کرونا تاکنون در سامانه کارا ثبت‌نام کرده‌اند و ۱۲ هزار و ۷۴۲ میلیارد ریال تحت عنوان تسهیلات کرونا از سوی مؤسسات عامل پرداخت شده است.

عیسی منصور در گفت‌وگو با خبرگزاری تسنیم درباره جزئیات پرداخت تسهیلات کرونا گفت: براساس آخرین آمارها، تعداد ۵۰۳ هزار واحد تاکنون در سامانه کارا ثبت‌نام کرده‌اند. این تعداد ۲۹۰ هزار پرونده و ۶۵۵ هزار نفر اشتغال را شامل می‌شود که توسط ۱۳ دستگاه اجرایی بررسی شده و ۱۰۲ هزار و ۴۲۹ میلیارد ریال تسهیلات را در برمی‌گیرد.

وی گفت: از کل ۲۸۵ هزار پرونده ارسال شده به مؤسسات عامل، ۳۶ هزار پرونده مصوب و تسهیلات مربوط به ۲۳ هزار پرونده پرداخت شده است. تاکنون ۱۲ هزار و ۷۴۲ میلیارد ریال

بازرس مجمع عالی نمایندگان کارگران:

اکثر کارگران کشور، حداقل حقوق را دریافت می‌کنند

بازرس مجمع عالی نمایندگان کارگران با بیان اینکه بخش زیادی از کارفرمایان حداقل‌های مزد را پرداخت می‌کنند، گفت: تعدادی از کارفرمایان هم از پرداخت مزایای کارگران خودداری می‌کنند. حمیدرضا امام‌قلی تبار در

گفت‌وگو با خبرگزاری تسنیم گفت: مطابق قانون قرار دادهای باید در چهار نسخه تنظیم شود؛ یک نسخه دست کارگر، یک نسخه دست کارفرما و یک نسخه دست شورای اسلامی کار اداره باید قرار گیرد. بررسی‌های میدانی نشان داد که این